

Milli Şef

Ankara 7 (A. A.) — Reisi İsmet İnönü, Garp vilâyetlerinde iera ettikleri seyahatinden bugün saat 12 de Ankara'ya avdet buyurmuşlardır.

Avustralya Başvekili'nin yeni bir nutku

Alevler içindeki sokaklardan işine koşan Londra halkı..

"- Bize makineli vasıtalar temin ediniz. Zafer bizimdir,"

Ottova 8 (A. A.) — Newyorktan gelen Avustralya başvekili Menzies Ottovada şerefine verilen bir ziyafet esnasında söylediği nutukta demiştir ki:

"Harbi kazanacağız, bunu kolayca nikbinliğe kapılarak söylemiyorum. Bu kanaatim ulvî bir itimada istinat etmektedir. Azimimiz ve cesaretimiz var. Bütün istediğimiz dünyanın bize makineli vasıtalar vermesidir. Davamız, Ameriki'dir. (Devamı Üçüncü sahifede)

Tobruk'u müdafaa eden kumandan bir Avustralyalıdır

Kahire 8 (A. A.) — Reuter ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Tobrukta beş gün kalan bir İngiliz subayı, bana buradaki İngiliz garnizonunun cesareti ve azmini anlatmıştır. Tobruk garnizonu bilhassa Avustralyalılardan, bir kaç İngiliz anavatanlı ve bir kaç ta Hint cüzütamından teşekkül etmektedir. Her ne kadar Al-

(Devamı üçüncü sayfada)

Asker gözü ile

İngiltere şarkî Akdenizde hâkimiyetini koruyacak

Kıbrıs - Girit adaları şimalinden geçerek Mısır - Libya hududu üzerinde uzanan hat mihver hareketlerine karşı müdafaa edilecektir

Yazan: Sabık Bükres Ateşemiliterimiz

1 - SARKİ AKDENİZ HAVZASINDA: Bay Çorçil'in son nutkundan tamamiyle anlaşılıyor ki, İngiltere, Akdeniz - Hint yolu boyunca uzanan şark damarının kesilmesine asla müsaade etmi-

Boğazlar, Türkiye ve Dünya Buhranı

Almanlar İngiltere ve Boğazlar

Berlin, Boğazlar meselesinin...

"Şimdiye kadar,, ihtilatlara yol açmadığını söylüyor

Berlin 8 (A. A.) — Yarr resmi bir kaynaktan bildiriyor: Bugün Alman Hariciye Nezaretinde, bir eenebi gazeteci tarafından sorulan suale cevapları, Montreux mukavelesine hiç bir değişiklik olmadığı benzer nazarın Boğazlar meselesinde yan edilmiştir. Şu cihet te ilâve olunmuştur ki, Türkiye şimdiye kadar taahhütlerine katıyen sadık kalmış ve Boğazlardan geçişe müsaade etmediği gibi Boğazların bir deniz üssü olarak kullanılmasına da müsaade eylememiştir. Binaenaleyh Boğazlar meselesi şimdiye kadar ihtilatlarla yol açmamıştır.



Amiral Darlan

M. Peten Fransası ve Almanya

Vişi 8 (A. A.) — Ofi ajanı bildiriyor:

Amiral Darlan ile askerî makamları arasında Pariste cereyan eden konuşmalar neticesinde aşağıdaki anlaşma tahakkuk ettirilmiştir. (Devamı üçüncü sayfada)

Eden'in Loyd Corc'a cevap verirken söylediği bir cümle:

"Münasebetlerini fevkalâde takdir ettiğimiz ve dünya mücadelesindeki rolü en büyük ehemmiyeti haiz olan devlet:

Türkiye

Londra 7 (A. A.) — Avam kamerasında hükümete itimat takririnin müzakeresine bugün B. Lloyd George'un beyanatı ile tekrar başlanmıştır.

B. Lloyd George ezümle şöyle demiştir:

"Harbin sevk ve idaresi hakkında diplomasi'nin ehemmiyetini bilhassa kayd ve işaret eden hatip «B. Eden'in nutkunda Türkiye ile olan münasebetler hakkında daha fazla şeyler, İspanya hakkında bir kaç şey, Vichy hakkında bir çok şeyler ve Sovyetler Birliği hakkında daha fazla bazı şeyler bulunabilir demmiştir. Burada Eden, Lloyd George'un sözünü keserek demiştir ki:

"Sözlerimde hâkim olan cihet düşmana yardım edebilecek hiç bir şeyi söylememektir.

B. Lloyd George'a göre Türkiye Alman gemilerinin Ege denizi adalarını işgal için Boğazlardan geçmesine müsaade etmiştir.

LOYD GEORGE'UN BİR MUKAYESESİ

Lloyd George, bu günkü vaziyeti geçen harpte İngiltere'nin yanında Fransa, Rusya ve İtalya bulunduğu zamanki vaziyetle mukayese ederek demiştir ki:

1918 de Amerika da birlikte idi. Fakat şimdi değildir. Ve milletlerin heyeti umumiyesi itibarile vehçelerinde bize zaferi elde etmeğe imkân verecek değişiklik hasıl oluncaya kadar mevzi tutmak mecburiyetindeyiz. Büyük Britanyayı zaptolunmaz bir İmparatorluk haline getirmek ve vaziyet bizi miçin uygun bir şekil almaya kadar muvakkat etmek zarureti'ndeyiz. Lloyd George devam ediyor: (Devamı Üçüncü sahifede)

Kartal bez deposu işçilerinden Ahmet neden öldü?

Heybeliadalı doktor Sakalaridis'in yaptığı enjeksiyon...

Bu gün 4 cü sahifemizde

- Yeni başlayan - Uzun hikâyeler serisinden :

Koç Yiğit Tefrikamızı okuyunuz!

Yazan : F. Fikret Özsöz

Irak uzlaşma teklifini reddetti!

Mısır notasına verilen cevabta şöyle deniliyor : Biz ilân edilmiş bir harp karşısındayız!



Irak Başvekili Rasid - El - Geylani

Berut 8 (A. A.) — D. N. B. bildiriyor:

Irak hükümeti, Irak noktai nazarının değiştirilmesi hakkındaki Mısır notasına cevap vermiştir. Hükümet Mısırın Bağdattaki elçisine salı günü tevdi ettiği cevabında, ihtilâfın tarihçesini bir defa deha yaptıktan sonra he türlü ihtilâf vasıtalarına müraaat etmiş bulunduğu işaret etmektedir. İngiltere bilfiil Irak kıtalarına hücum etmekle Irak'a harp ilân etmiştir. Binaenaleyh uzlaşma artı mümkün değildir. Bu sebeple Irak müdahaleye devam edecektir.

Irak hükümeti Mısır hükümetinin gösterdiği muhabbetten dolayı teşekkürlerini bildirerek cevabına nihayet vermektedir.

Rumanyada Yahudilere radyo yasağı!

Bükreş 8 (A. A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Yahudilere veya Yahudi şirketlerine verilmiş olan radyo ruhsatıyeleri dün nesredilen bir emirname ile iptal olunmuştur. Radyosu olan bütün yahudiler makinelerini polise teslim edeceklerdir.

Bu tedbire sebep, yahudilerin radyoda aldıkları haberleri devletin menfaatine zarar verecek bir tarzda ağızdan ağıza dolaştırmalarıdır.



(Yanda, yaralı talebe İhsan Katil otomobil vak'amahallinde n hastanede aldığımız resmi)

Kaçak çalışan bir sarhoş şoför yüzünden..

Bahtsız iki gencin hazin ölümlerile neticelenen Harbiye faciası

Güzel San'atlar Akademisine ve yüksek tahsil gençliğine tâziyetlerimizi sunarız.

Fırat Tayman ile Kemal Sayman'ın cenazeleri yarın hazin merasimle kaldırılacak

Bunlardan biri evli ve bir çocuk babası idi

Dün gece saat 22 yi 45 gece Harbiyede feci bir otomobil kazası olmuş, iki talebe ölmüş, biri de ağır surette yaralanmıştır.

Bir muharririmizin mahalinde yaptığı tahkikata göre, hadise şöyle cereyan etmiştir: Şoför Arif oğlu Hüseyinin idaresindeki (1582) numaralı otomobil Şişliye doğru gitmektedir. Otomobilin numarası tekti; ve dün, aneak gift numaralı taksiler çalışma günü olduğundan, Arif oğlu Hüseyinin idaresindeki bu otomobil, kaçak olarak çalışmak, ta; polis ve diğer alakadarların gözüne görünmek istememektedir.

Bu kadarı kâfi değilmiş gibi bir de üstelik sarhoş olan şoför arabayı hâddinden fazla sür'atle (Devamı üçüncü sayfada)

Yunanistanın büyük vatansever Başvekili Korizis meğar intihar etmiş!

Sebebi: Mesuliyetin büyüklüğü ve memleketinin geçirmekte olduğu buhran

Kahire 8 (A. A.) — Reuter:

Şimdi ifşa olunduğuna göre, Müteveffa Yunan başvekili Korizis 18 nisanında intihar ederek ölmüştür. B. uintihara sebep taşıdığı mesuliyetin ağırlığı ve memleketin geçirdiği buhran hususundaki endişeler olduğu söylenmektedir.



Dünkü feci kazaya kurban gitmiş olan, Güzel Sanatlar Akademisi talebesinden Fuat Tayman ile bedbaht arkadaşı Kemal Soyman

B. Stalin Sovyetler Birliği Halk Komiserleri heyetindeki değişiklik

Londra ve Berlinde nasıl karşılandı?

Berlin 8 (A. A.) — Stalinin Halk Komiserleri Reisliğini kabulü hakkındaki haberler, Berlin siyasi mahfillerinde büyük alaka uyandırmıştır.

Hariciye Nezaretinde yabancı gazeteciler tarafından sorulmuştur. (Devamı üçüncü sayfada)

En Son Havadis

Şıra adası da işgal edildi

Roma 8 (A. A.) — Stefani ajanının Rodostan öğrendiğine göre, İtalyan kıtaları Sikkland adalar gurupundan en mühimmi olan Sirayı da çarşamba günü işgal etmişlerdir.

17 Alman tayyaresi düşürüldü

Londra 8 (A. A.) — Dün gece İngiltere üzerinde yapılan akınlarda 17 Alman bombardıman tayyaresi düşürülmüştür.

BİR kaç Satırda

Irak ve İstiklâli

Hâmid Refik

Irak'da hükümet darbesile neticelenen kıyam, komşu memleketin tam istiklâline kavuşması gibi bir netice doğurabilecek midir? Hakiki ve milli bir kalkınmadan ziyade yabancı tahrik eserine pek benzeyen bir teşebbüsün umulan neticesini vermesine inanamadığımız için sebepler mevcuttur. Bir kere zaman iyi intihap edilememiştir. Harbin hedeflerinden veya başlıca istikametlerinden birini teşkil eden bu memleketin, kendini ihata eden tehlike şartları içinde, bu neviden bir harekete değil, bir müdafaa çemberinin siperleri arasına sığınmağa muhtaçtır; bunu yapmamış olmakla, Irak istiklâlinde bir nebze daha kaybetmiş sayılabilir.

Hareketin gayesi ne? Düşmanı koğmak mı?... Fakat hangi düşman? Koğulmak istenen mi? Yerine geçmek için dörtgözü bekleyen mi?..

En Son Havadis'in Edebi Tefrikası - 16



Lepiskayı çıldırasıya seven bazı âşıklar boy ölçüşmek istemişlerdi

Müellifi : Nizamettin Nazif

lerindeki köhne fincanlarını dolduruyorlar ve bir nefeste dikiyorlardı.

Kehribar ağzılı kısa yasemin Çubuklarında sigara eksik olmuyordu. Odada pencere yoktu. Nefes, ter, rakı ve sarımsak kokuları birbirine karışıyor, duman bulutları her an bir parça daha koyulaşıyordu.

Ortadaki kız durmuyor, dinlenmiyor, muttasıl rakediyor. Kim bilir kaçınca kadehi yuvarlarken oturlardan sakallı yanındakini dürttü:

— Nafi bey, ben bu kıza bittim. Ve elini kuşağına attı; kesesini çaktı içinden bir avuç gümüş para aldı. Fakat arkadaşının hareketlerini endişeli bakışlarla takip ediyordu. Hemen kolunu kavradı:

— Aman ne yapıyorsun? Dur.

— Ne oluyor?

— Sakın para atayım deme?

— Neye?

Sakalsız adam başile karşıki munderde yatan genci işaret etti ve ağzını onun kulağına dayıyordu:

— Görmesin.. dedi. Görürse billâh öldürür.

— Ya.. Aşk demek?

— Kara sevdaya tutulmuştan beterdir.

Gaydaat keseden para çıkardığını görmüştü. Kasketten ziyade gecelik takkesine benziyen garip şekilli ve yağlı serpuşunu aparak yanlarına sokuldu. Sakallı adam teredüt etmedi. Avucundakileri hemen oraya bışalttı. Sonra burununu çekerek fincanını uzattı:

— Kız! Doldur şunu!

Yemek yiyan kızlardan biri, saniye sektirmeden boncuklu şişeyi uzattı:

Lakır.. Lakır.. Lakır!..

— Hay yaşayalım!

Kız Nafi beyin elindeki fincanı da doldurmuş iki kafadar fineanları tokuşturdular ve birer yudumda içtiler.

— Peki amma.. Bu Nuri ağa gelecek mi? Gelmeyecek mi?

Nafi bey, suratını buruşturarak:

— Onun tabiatı böyledir.. diye homurdandı. Bekletir, bekletir, ondan sonra gelir. Eğer yatsı namazını Petriç'te kıldıktan sonra yola çıktıysa, bir saatten evvel gelemez.

Sakallı gülümsedi:

— Hangi yatsıdan bahsediyorsun a Nafi bey.. Ben Katusali'nin ne kaşarlanmış me-lâmî ildüğünü bilmez miyim?.. Hem sofu adamın burada işi ne? Bu köyde bir bardak su içen, bir yıl güsül abdesti alsa yine artamaz. Şu kızlara bir baksana.. Hele şu göbek atanın kılığına bir bak..

Kız şimdi arkaya doğru eğilmiş omuzlarını titreterek, belini büktüyor; başını yere değdirmeye çalışıyordu.

İki kafadan gözüğü geldi; sonra yutkunarak içlerini çektiler. Sakallı adam yerden göğe kadar haykırdı. Bu köyden bir bardak su içinin, İstanbul sarayının haremünde bir yıl harem işlemiştin farkı kahnazdı.

Köy Petriç'e iki saat mesafede idi. Fakat sanki Parisin göbeğinde imiş gibi, burada sefabetin her şeklini tatmak mümkün. Bu köyün kızları, usta bir göhret simsarının elinde terbiye edildikten sonra paza-

DÜNDEN BUGÜNE

Radyo ve gürültü

Serlevyahayı görüp de radyodaki tabii gürültülerden, yani hava cereyanlarından husule gelen parazitlerden bahsedeceğim zannetmeyiniz. Radyonun bu nahoş derdine henüz deva bulunmadığı için, çar naçar bu azaba katlanıyoruz.

Bahse mevzu gürültü, binnefis radyo gürültüsüdür, ve bundan bütün iz'an sahipleri şikâyetçidir.

Garpten iltibas edip memleketimizde tabii sahasına koyduğu muz bütün yenilikleri, kendi görüşümüze, kendi bilişimize göre mal ediniriz ve muhakkak surette ifrata vararak bunu gayet tabii buluruz..

Yirmineci asrın en güzel ve en müfit ihtiralarından biri de süphesiz ki radyodur. Yaşadığımız «esirât devrinde» gördüğü hizmetlerin hâd ve hesabı yoktur. Bu itibarla, telefon, otomobil, şimendifer, tebli veya telsiz telgraf, tayyare gibi cemiyeti beşeriyeye hâdim olan vasıtaların yanında ve başımızın üstünde yeri vardır.

Fakat..

Evet, bir fakat var. Radyonun bizde kullanış şekli iptizale pek garip bir devreye girmiş, bir çoklarımızı ondan soğutmaya başlamıştır.

Bugün, hij bir kahveye girip, sekinete fikriye ile gazetenizi okuyamıyor, yazacağınız iki satırlık mektubu, sinir buhranları getirmiş, onun bigünah mevcudiyetine lânetler yağdırmadan bitiremiyorsunuz, ve nihayet kahveden kendinizi dışarıya atıp selâmete kavuşuyorsunuz.

Bu hal, malesef mahalle aralarında, hele şimdi yazın, büsbütün daha elim bir şekil almaktadır.

İşinden yorgun argın evine dönüp, yuvasının sakin muhitinde biraz dinlenmek, günün ebedî dağdağa ve şamatasından beynini ve kulaklarını dinlendirmek isteyen aile reisleri, bu sarı hak-kinde feragat etmek mecburiyetindedir. Çünkü, karşıdaki yahut yanındaki komşu, radyosunun düğmesini en son kerteğe kadar açmış, bilmem hangi bayanın o kuduğu şarkıyı, kendinden fazla komşularına dinletmek hevesine kapılmıştır..

Avrupada hemen her evde radyo vardır. Çalan da kendi için çalar, başkası için değil.

Çalış saatleri, beledi nizamları ile tesbit edilmiştir. Sabahın sekizinden akşamın onuna kadar, dir, o da kısıp sesle ve komşularını rahatsız etmemek şartı ile. Bunun hilâfında hareket edenler, kanunun gösterdiği cezalarla tecziye edilir. Bu tekeyüdat sâde radyoya münhasır olmayıp, keman, piyano vesair bütün musiki âletlerine de şamilirdir.

Büyük şehirlerin belediyeleri bu suretle, gündün güne artan her türlü gürültüyü mehmâim kân izaleye çalışmakta ve mükelâfının huzurunu bir dereceye kadar temin etmektedirler.

Bizde de bir radyo nizamnamesi olacak galiba..

Galiba, diyorum, çünkü şimdiye kadar bütün yazılanlara, çizilenlere rağmen, ciddi bir şekil, de tabii sahasına konulduğunu görmüden.

Filhakika uğraşacak o kadar çok iş var ki..

NACİ GALİP

Serez kızlarında, Melâmî cereyanlarına hâkim olmuş ve günün birinde İstrumca deresi kıyılarındaki köylerde Arap Şeyh namında bir adam türemiştir. Hacı Nafi beyin kaynatası olan Süleyman paşa bu şeyhi tutmuş İstrumcadaki tekkeninin başına geçirmiştir. İşte o gündünberi imparatorluğun

(Daha var)

Tarihten bir yaprak



Cem Beyazıt'tan affını diledi

Beyazıt son nefesini verirken : Ah Cem Şah!.. Demiş

İ. Hakkı Konyalı

Cem korkusu yeni Padişahın her milletten casuslarını seferber etmişti !

- 16 -

Sultan Cem Beyazıtın mektubuna cevap verdikten sonra der. hal Kahireye döndü. Haç müddeti seksen bir gün sürmüştü.

Bu müddet içinde Memlûk hü. kumdarı Kayıt Bay İkinci Beyazıtla sıkı bir temasa geçmiş, kendisine siyasi haklar ve menfaatler temin edilemek için çok çalışmıştır.

Vardığı netice şu idi: Sultan Cem'e askerî yardım yapmasına imkân yoktu.

Cem Mısır'a döner dönmek he-men Kayıt Bayla görüştü ve ummadığı bir cevap aldıktan sonra yeise düştü. Kardeşile barışmak başka bir çare olmadığını anlıyordu. Kendisine bir mektup yazdı. Affını rica etti.

Cem'in hayatta ve Osmanlı sınırları dışında bulunması İkinci Beyazıtı çok orkutuyordu. Cem heyulâsı onu bir kâbus gibi korkutuyordu. Cem korkusu Beyazıtın tahttaşuruna girmişti.

Cem öldükten sonra bile o korku kendisini son nefesine kadar takip etmişti. Hattâ Evliya Çelebinin yazdığına göre Beyazıt son nefesini verirken:

— Ah Cem Şah!.. demiş!.. Ve sonra gözlerini hayata kapamıştır. (1).

İşte bu müthiş Cem korkusu yeni padişahın her milletten casuslarını seferber etmişti, Cem'in en ufak hareketini haber verenlere bile etkiler dolusu altın dağılıyordu.

Cem henüz Hicazda iken Andon isminde bir casus Kayıtayın payitahtına gitmiş, Cem'in ana-sile, karisile ve çocukları ile mas etmek imkânını bulduktan sonra onların üç adamlarını da kandırarak Mısır'dan kaçırmıştı.

Andon Cem'in üç adamı ile beraber Sakıza gelmiş ve oradan da Anadolu sahillerine çıkmıştı.

Hâdiseler, insanlar ve gazeteler

Muharrir veya mütefekkir, bilgi hamulesinin menşe şahadetnamesini ibrazta mecbur mudur ?

Ensari Bülent

Vâ - Nû ve kıllı bacaklar

«Vâ - Nû» nun bir kariî kendisinden şunu soruyor:

İskenderunda, anlaşılın Fransızlardan kalma olacak, bir moda türedi: Genç, ihtiyar bir takım erkekler, müstemleke askerleri, ne has bir şekilde, kısa pantolonlar sokaklarda gezerek, kıllı bacaklarını âleme teşhir ediyorlar.. Onların bu çirkin manzarayı bize seyretilmeğe hakları var mıdır? Ve bu kıyafet Türk giyim an'anesine muvafik midir?

Vâ - Nû buna «ortalama» bir cevap veriyor. Takriben diyor ki: Manzaranın çirkinliğinden şikâ-yete hakkımız var. Fakat erkeklerin de açılıp saçılmalardan, yani nisbeten rahat ve ferah bir kı-yafet intihap etmelerinden şikâ-

yet etmeniz değil, memnun olmanız lâzım.

Nedir o kapalı yelek ve ceket içindeki; sınıklı bir yakalık ve boyunbağıle adetâ nefesi kesilecekmiş gibi boğazı sıkılan erkeklerin hali! Hele sıcak bir iklimde ve yaz mevsiminde..

İyi ama, erkeklerin kısa pantolonlarla bacaklarının sakâletini teşhir etmelerini Vâ - Nû niçin doğru bulmuyor? Bunu erkek gözüle görüyor da ondan.. Halbuki bunu bir de cinsi lâfife sormak..

«Politika»nın dünkü nüsha-sında «Tasviri Efkarın bakışlar üstadına» serlevhali fıkra-da şu satırlar gözümüze ilişti: «Bir cemiyet için en tehlikeli unsurun «nim mütefekkirler» oldukları bedihi ve aşikârdır. O kumadan âlim olmak hevesine dün bu zavallular, tehlikeli bir egoisme'in vereceği beyhude gürur ile, her sözlerinin bir «cev-hers olduğuna kendileri de inanırlar! Bu inandıran mütevellit felâket yazık ki, kendilerine mün-hâsır kalmaz. Anlamak, bilmek, öğrenmek ihtiyacile çırpınan insanları da aşılar ve malûl kılar.

«Tenkitçi üstad» in serbestçe ne gibi tarihî, felsefi ve ilmi bir tetkike istinad ile böyle birdü-sünceye, böyle bir akideye sahip olduğunu sorabilir miyim? İh..»

«Bakışlar üstadı» yahut «ten-kitçi üstad» diye sözü geçen Pey-yamî Safadır. Fıkra muharriri, Peyaminin, kendisinin her sö-zünde bir cevher olduğu kana-

Dürbünün tersile

Millî piyango

Dün Millî Piyango çekildi Kimbilir, gene, kaç kişi sevinmiş, kaç kişi sukutu hayale uğramıştır?..

Her ayın yedinci gününü herkes bir ümit içinde geçiriyor. Yüreklerde bir heyecan!.. Derken piyango çekiliyor. Şanslılar kazanıyor; diğerleri de kaybediyor. Hayır, kaybetmiyorlar. Çünkü verdikleri para bu memleketin müdafaasına sarfedilmektedir!

Benim üzerinde durmak iste-düğüm nokta şu:

Ne zamandanberi, bir keşideye bir kaç adet (20,000) liralık ikramiye konuluyor. Halbuki, eskisi gibi, bir tane (50,000) veya (60.000) liralık ikramiye vermek usulü daha iyi idi. Çünkü ümidin binde birden, binde ikiye çıkması bile sahipleri nazarında bir ehemiyeti yoktur. Buna mukabil, üç adet (20,000) liralık ikramiye yerine, bir adet (60,000) liralık büyük ikramiye verilirse, fikrimce, bile alacaklar çoğalar.

İnsafsızlık

Geçen gün, Yemişte, bir adam kavrulmuş fındık kabuğunu kah ve yerine satarken yakalanmış. Halbuki fındık kabuğundan yapılan bu çeşit kahve (!) insanlar için çok zararlı imiş.

Anlaşıyor ki, kendi cebini doldurmak için, başkalarının sıhhatile oynamaktan çekinmeyen bir adamda, bir fındık kabuğunu dolduracak kadar insaf yok!.. Acaba bu hilekâra nasıl bir ceza verilecektir? Doğrusu bu ya!.. Bunu pek merak ediyorum. Bana kalırsa, en münâsib ceza, bu insafsız kit herife, kendi kahvelerini içirmektir. Siz ne dersiniz?

Güzellik müesseseleri

Bir refikimizde okudum: Avrupa harbinin beklenmeyen neticelerinden biri de, İngiltere'nin büyük şehirlerindeki kadın berberlerinin ve güzellik müesseselerinin kapanmasıymış.

Fakat, bence, kadınları güzellik için açılan bu nevi yerlerin kapanması harbin beklenmedik neticelerinden değildir. Çünkü, bugünkü harplerde yalnız erkekler çarpışıyor; bütün millet çarpışıyor. O halde, kadınların, bu harp yıllarında üzerlerine düşen vazifeyi yapmak için suslenmekten ve gösterişten vazgeçecekleri tabiidir..

Şehabeddin UZUNKAYA

En Son Havadis'in uzun hikâyesi: 1

KOÇ HASAN

Yazan: F. Fikret Özsöz

Birinci kısım

Bundan çok zaman evvel, belki yüzlerce yıl önce, Anadolu'nun havası demir gibi sağlam, suları billur gibi saf, ovaları zümrüt gibi yeşil bir çevresinde (Türkmənli) isminde bir Türk köyü vardı.

Bu köy, önünden kışın coşkun bir şakırdı, yazın hafif bir şırıltı ile akan bir ırmağın kıvrıla kıvrıla, döne dolaya dört bir tarafını suladığı bir ovanın kenarında, ki ormanlık bir yamacın eteklerine kurulmuştu.

Bütün köy halkı, tek bir aileden ibaretmiş gibi, birbirlerine candan bağlı olarak, birbirlerini yürekten severek yaşıyorlardı. Yazın davarlarını diz boyu yük, selen çayırda olatıyorlar, ekimlerini el birliğiyle biçiyorlar. Kışın yuvalarına çekilip yünlerini eğiyorlar, urubalarını örüyorlar, abalarını keçelerini dokuyorlardı. Yani kadını, erkekleri, çocukları hepisi tasassız, kedersez bir hayat sürüyorlardı.

Bu cennet parçasında yaşayan erkekler birer kaplan kadar kuvvetli, çevik ve ateşli, kadınlar birer ceylan gibi güzel ve kıvrık tılar. Bu birbirine uygun çiftler, dere kenarındaki söğütlerin gömüştü yaprakları altında suyun şırıltısını dinliyerek, ormanların kuytu köşelerinde yosunların listine uzanarak, altın başaklı ekinlerin dalgaları arasında gömülerek görüşürler, sevinirler ve nihayet birbirleriyle baş göz olarak kendileri gibi kuvvetli ve güretilmiş, kendileri kadar güzel ve çevik öşler yetiştirirlerdi.

Güneşin ilk ışıkları sabahın hafif sislerini delerek ovalara ve ormanlara yayıldığı zaman, dağ var sürülerinin başında bir kaya parçasına yaslanmış çiftler görülürdü.

Erke, yanık yanık kavalını çalarken yanındaki eşi de su şırıltısına benziyen bir sesle türkü söyleyerek ona arkadaşlık ederdi.

Karşı dağlar ışıklandı, sulara güneş vurdu, Örme saç, gül yanaklı yarım karşında durdu. Gel yanına üzüm gibi gözleri, ni göreyim, Lâlelerde, sümbüllerden sana taçlar öreyim.

Böylece günler varlık, bolluk, sevgi ve aşk içinde geçip gider. Ken köyde bir hâdise oldu: Köyün ileri gelenlerinden Kartal ağanın aslan gibi bir erkek ço-

cuğu dünyaya geldi.

Çocuğun adını (Koç) koydu. Onun bu isme lâyık olduğu gün geçtikçe daha iyi anlaşılıyordu. Çünkü Kartal ağanın oğlu yalnız bir koç kadar değil, belki bir boğa kadar gürebülünce, yor ve kuvvetleniyordu.

Bir gün geldi ki Koç, hiç kimse baş edemediği bir delikanlı oldu.

Tamam on sekiz yaşında idi. Ok atmakta, kargı sallamakta, pehlivanlıkta ün almıştı. Hele cirit oyunlarında yalnız Türkmenli köyünde değil, uzak ve yakın bütün kasabalarda ve köylerde bir benzeri yoktu. Atını kuş gibi uçurur, cirdini yayından çıkmış bir ok hızla savururdu.

Koç yirmi yaşına geldiği zaman ele, avuca sığmaz bir genç oldu. Artık bir yumruktan bir boğayı devirecek kadar kuvvetlenmişti. Türkmenli köyünde ona kimse karşı koymak değil, yan bakmağa bile cesaret edemiyordu.

Fakat bu sözlerimizden sakın Koç'un zayıfları ezem, çelimsizleri kırıp geçiren yüreksiz bir derbeyi kesildiğini zannetmeyin. O, gücünü yalnız kimsesizleri vıldırarak, zavallılara sattıranlar için kullanırdı.

Saşılacak şey, gençliğinin tam en ateşli, en atılın bir zamanın da Koç, ortada gözükmemiş, başladı. Mahzun tavri, dalgın gözleri, çekingen halleri kendisini tanıyanlara şaşkınlık veriyordu. Çok defalar ya köyün arkasındaki ormanın karanlık bir köşesine çekilerek saatlerce sırtüstü yatıp alıyor veya dere başındaki çınarın altına yan gelerek gözlerini dalgın dalgın suya dikiyordu.

Acaba Koç'un böyle birdenbire değişmesine sebep ne idi? Hangi tasalı iş, ne gibi uygunsuz bir gidiş onun yiğit yüreğine ağı koymuştu?

Bir sabah erkenden Kok Hasan, ormana gitmek için evden çıkmak üzere idi ki, babası Kartal ağa onun önünü kesti. Kolu dan tutup evin arkasındaki çardağın altına götürdü, oradaki peykeye oturttu. Elini genç oğlunun gergin derisi, bakır renkli ağına gezdirerek sordu:

— Seni bir zamandanberi tasalı görüyorum. Söyle yavrum, yiğit yüreğini hangi keder burkuyor?

Koç Hasan sadece içini çekti,

Küçük Haberler

★ Dün yabancı memleketlere 121 bin kışır lira kıymetinde 255 muhtelif eşya ihraç edilmiştir.

★ Esaslı bir surette taminine karar verilen Mısır çarşısının istinlakı bitirmek üzeredir.

★ Üniversitede hukuk ve iktisat fakültelerinin eleme imtihanlarına ait evrakın tetkiki bitmiştir.

★ İnhisarlar İdaresi içki ve bütün bayilerinin satış ruhsatiyelerini bu ay nihayetinden itibaren hükümsüz addedecek yeni ruhsatiyeler verecektir.

★ İlk tedarikat kadrosunda 420 muallim birer derece terfi etti.

★ Mahlûl kahve satılabilecek, fakat kahveye neler karıştırıldığı da resmen ilân oluncak.

★ Yardım sevenler cemiyetinin faaliyetleri devam etmektedir. Hastabakıcı kursu için Ankara'dan emir bekleniyor.

★ Bilâyet seferberlik müdürüğü ev siperleri inşası işini tekrar tatbik başlatmıştır. Pasif korunan dersleri için yeniden kurslar açılması mutasavverdir.

★ Yarn öğleden sonra vilayet bir toplantı yapılacak ve 19 Mayıs gençlik bayramının kat'i programı tesbit olunacaktır.

başka söz söylemedi. Babası tekrar sordu:

— Söyle yavrum, yoksa gönlü mü çekiyorsun?

Bu söz Koç Hasana öyle dokundu ki, gözlerinden derhal sel gibi yaşlar boşanmağa başladı.

Kartal ağa şaşırıp kalmıştı. Herkese meydan okuyan oğlunun şimdiye kadar ağladığını hiç görmemişti. Koç Hasan, değil gençliğinde, hatâ çocukluğunda bile gözünden bir damla yaş gelmiyen gözü pek bir erdi.

Kartal ağa başını önüne eğdi. Sakalını avuçları içine alarak bir müddet derin derin düşündükten sonra kendi kendine söylendi:

— Ben de ne kalın kafalı adam mıyım? Şimdiye kadar akıl etmek gerekmez miydi? Hiç alev gibi ateşli bir delikanlı yirmi yaşına geldikten sonra essiz yasar mı? (Oğluna dönerek:) Kusura bakma yavrum, her nasılsa düşünemedim. Söyle, kime gönlü verdin?

Koç Hasan, babsının dizlerine kapanarak hikâyeye hikâyeye ağlamaya başladı. Kartal ağa, elini oğlunun başında gezdirerek dedi ki:

— Hiç üzülme yavrum. Senin gibi ünlü bir yiğite bin kız feda olsun. Hind sultanının kuzundan Çin padişahının kızına kadar dün yanın bütün dilberleri senin gibi bir aslanı varmayı cana minnet bilirler. Söyle bana, kimi sevi-

Sabahki telgraflar

Amerika Harbiye Nazırı son nutkunda neler söyledi?

Naziler kanun hâkimiyeti yerine Gestapo hâkimiyetini ortaya atmışlardır,

Londra 7 (A.A.) — B.B.C.

Birleşik Amerika Harbiye Nazırı dün radyoda mühim bir nutuk söyleyerek, Birleşik Amerika donanmasının İngiltereye yapılacak harp teslimatı için denizlerde seyirferati temin etmesi lüzumu üzerinde durmuş ve demiştir ki:

— Bu suretle Amerika donanması, Amerikan davasına büyük hizmette bulunmuş olmaktadır.

Müteakiben B. Stimson 13 milleti esaret altına almış olan nazi tahakkümünden bahsetmiş ve demiştir ki:

— Naziler bizim memleketimizde de faaliyette bulunmağa başladılar. Naziler, kanun hâkimiyetini ortaya atmışlardır. Buna yeni nizam diyorlar. Fakat bunda yeni bir şey yoktur. Eskiden beri bıkyle bir sistemi tesis etmeğe teşebbüs edenler olmuştu, fakat bunda muvaffak olamamışlardır.

B. Stimson, Almanların hiç bir insani kanuna riayet etmek sizin amansız denizaltı harbini şiddetle tenkit etmiş ve demiştir ki:

—1917 senesinde Birleşik Amerika bu amansız metodlardan dolayı harbe girmişti.

Amerika Harbiye Nazırı. Amerikan milletinin fedakârlıklarına katılmaması lüzum geldiği noktasına işaret ederek nutkuna nihayet vermiştir.

yorsun?

— (Leylâ) yı.

— Bu da kim?

— Çulha Durmuşun kıızı.

— Bu kıızı jok mu seviyorsun?

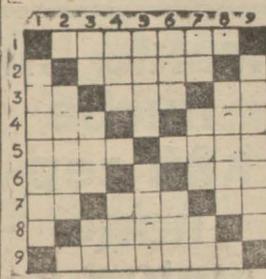
— Çok seviyorum baba!

— Fakat iyice düşünüp taşın.

din mi?

(Daha var)

Bilmece



Soldan Sağa

1 — Torpido mühriplerinden biri.

2 — Toprak.

3 — Beyaz — Üye — Bir nota.

4 — Bir renk — Ateş.

5 — İnatçı — 32 taşla oynanan bir oyun.

6 — Şeffaf bir cisim — Bir ajans ismi.

7 — Bir renk — Anmak — M ilâve ederseniz yarım olur.

8 — Bir kadın ismi.

9 — Mânâlı.

Yukarıdan Aşağıya:

1 — Sucuların su koydukları kap.

2 — Büyük ev.

3 — Dâhi mânâsına — Bir millet ismi — Bir nota.

4 — Fasla — Koyun tüyü.

5 — Av köpeği — Geniş.

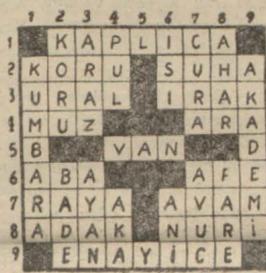
6 — Cefa — Bir meyva.

7 — Henedese geçer — Bölme — İste.

8 — Hikâyenin büyüğü.

9 — Resmî günlerde yapılan şey.

Evvelki Bilmecenin halli



KAYIP TASDIKNAME

938 yılında Kumkapı Orta Okul 1. A şubesinden aldığım tasdiknameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükümlü yoktur.

Kumkapı Nişanca Elmas Paşası sokak No. 1 Cemal Çürük sulu

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kurulmuş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası.

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve Ticarî her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.800 Lira İkramiye veriyor



Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara denede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki pl.na göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 Liralık 4.000 Lr.	100 adet 50 Liralık 5.000 Lira
4 » 500 » 2.000 »	120 » 40 » 4.800 »
4 » 250 » 1.000 »	160 » 20 » 3.200 »
40 » 100 » 4.000 »	

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.

Kurallar senede 4 defa 11 Eylül, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

TOPÇULAR

"Kazıklıbağ,"

İçkili ve Danslı Gazino

AÇILDI

Geçen sene müşterilerinden gördüğü rağbet üzerine, bu sene daha güzel bir şekilde tertip ve tezyin edilmiştir. Fiyatları geçen senekine nisbeten daha ehvendir.

Tabiatın güzelliği, gözünüzün görebildiği kadar yeşillik ve ağaçlıklar arasında çok hoş bir vakit geçirebileceğiniz bir eğlenti yeridir.

Müvezzilerden arayınız!

Resimli Çarşamba

Haftalık mecmua

Yahya Kemal ile bir saat - Yazan: Nizameddin Nazif

Ziya Şakir'in bir mühim yazısı:

Abdülhamid devrinden bir esrar.

Mahmut Yesari'nin yeni bir romanı: SEVGİNİN SUÇU

HERİŞ Mecmuası

Sayfalarını bir çok güzel yazılardan başka hikâyeye ve hayattan alınmış orijinal mevzulara ait yazılarla süsleyen (HERİŞ) mecmuasında, bunlardan başka dört tane de cinayet, macera, polis ve tarihi roman tefrikaları vardır. Bu romanların isimleri: KANLI LOKANTA, PARMACA İZİ, FANTOMA ELLER YUKARI, GECE KUŞUNUN OĞLU... (HERİŞ) in mündericatinde bir kaç isim daha: Zeybek Kara Haydarlar, Aşk Dersleri, Her Telden, Bayanlara Öğütler, bir avuç kahkaha ve ilâh... Her Pazartesi (HERİŞ) almayı unutmayınız.

Galua, gözleri bozuklarda, dudaklarının kenarında acı bir büzüşle..

— Şimdi ise dedi, onu bu giden mi temsil edecek?

Berje arkadaşının üzüldüğünü görünce cümlesini bitirmeğe meydan vermeden elini omuzuna koydu ve devam etti:

— Haydi Galua, artık fazla düşünmek ve fazla üzülmeğe doğru değil, hayat bir tekrardan ibaret. Ne olacak bir kere düğün, gelim. Bu dünyada hepimiz fanîyiz insan hayatta azıcık da fileşof olmalı. Sen de, böyle olmağa gayret et. Hem etmezsen ne olacak, gidenin geri gelmesi ihtimali var mı?.. Bundan böyle sen de mikronun başında dinleyicilerine o ahenkî sesine:

«Muhterem dinleyiciler, şimdi, Lüysen Buvayenin söyleyeceği: «Bana aşktan bahset» şarkısını dinliyeceğiz» der geçiveriz..

sin?.. Bu garip felsefesiyle Berje nihayet Galuayı güldürebilmişti. Kendisine bir sigara verdi, Galua, sigarayı alıp yaktıktan sonra hüznünlü bir sesle cevap verdi:

— Doğru söylüyorsunuz azizim amma! Bazan insanın kendine hâkim olamadığı zamanlar da vardır. Her ne hal ise çaresiz olarak, ben de nashatiniz mucibince bundan böyle her gün mikronun başında vazifemi yapacağım. Ne yapalım vazife, herşeyden mukaddestir.

Sonar güldü ve stilosunun alarak:

— Yalnız sizden bir ricam var, dedi bu akşamki kızığımıza geldiğinde lütfen söyleyiniz. Madonun valsini katiyen söylemesin. Çünkü öyle zannediyorum ki, bu, nu haber verecek kudreti kenarında bulamiyacağım.

— Eğer siz kendisine bir kere bakmış olsaydınız, onun Mado-

En Son Havadisın Romanı: 16



gibi bir genç kız olduğunu görürdünüz. Hem, siz bu hususta merak etmeyiniz, Madonun valsini onun sesine hiç de gitmez, sesi fena değil, fakat piyanodan ziyade bu ses viyolensel geçerken, Sakız atındeyim. Her ne ise fazla gevezelik ettim. Cazdaki arkadaşlar beni beklerler. Şimdilik yarına kadar Allahaismarladık Sakızın, odası önünden geçerken, Sakız piyaniste sordu:

— Bizimki, hâlâ meyus mu?..

— Evet.. Biraz evvel çıkan kademim, yüzüne bir kerecik bile-

Çeviren: S. S.

bakmadan angaje etti.

— Şu halde gözleri yerine, kulaklarla bakmıştır. Esasen bir muganiyeye de böyle bakmak yarıdır.

Galua, bu akşam stüdyodan çıktıktan sonra, ne yapacağını bilmeyen kimseler gibi kimsesiz sokaklardan geçerek evine gidiyordu. Amma bu gidişte hiç bir neşe hissetmiyordu. Halbuki o, evini ne kadar sevdi. Şimdi i. sel.. Evine vardıği vakit kapısını

büyük bir isteksizlikle açarak içeriye girdiği zaman hayretle evinde ışık olduğunu görünce gayrihiyari haykırıştı. İçerde odada Fredo bulunuyordu. Bir kol tuğla oturmuş acı bir gülüşle kendisine bakıyordu.

II

Sakız, stüdyoda yalnızdı. Şimdi o, tanıdığımız Sakız, şahsiyetinden çıkmış Mösyö Darvil hüviyetini almış bulunuyordu. Telefona sordu:

— Allo, orası komiserlik mi? Komiser Bördiye, orada mı?.. Ben mösyö Darvil.. Komiser bey-

bii?

Komiser piposunu doldurmuştu. Sakız devam etti:

Herhalde bana da biraz şey çek bir şey kalmıştır. Zira söyle diye kadar yemek olarak iki fadan yumurtadan başka bir şey yemedim.

Önünde bekleyen garsona: — Bana evvel bir tabak lütfen getir.

Sigarasını sararken de komiser sere:

— Zannedersen dedi. Arayın neticeye yaklaşıyoruz. Verdiğiniz notlar üzerinizde mi?..

Ceplerini arayan komiser, sakızın varmış, dedi. Fakat, sana rasını da haber vereyim ki... Bana, senin bu işde yalnız çalıştırılmı doğru bulmuyor. Başınıza felâket gelmesinden korkuyorum. Bunda da hakkı yok değil.

(Devamı var)